

також удосконалити інвентаризаційну політику поряд із детальною характеристикою основних засобів за ступенем зносу і придатності за термінами їх експлуатації.

Список використаних джерел:

1. Селіверстова, Л. С. Фінансовий аналіз : навч.-метод. посіб. / Л. С. Селіверстова, О. В. Скрипник ; за заг. ред. С. М. Безрутенка ; Нац. акад. внутрішніх справ України. - К. : ЦУЛ, 2012. - 274 с.

2. Телишевська, Л. І. Інвестиційний аналіз : навч. посіб. для студ. вузів / Л. І. Телишевська, В. І. Успенко ; Харків. держ. техн. ун-т будівництва та архітектури. - Харків : Бурун Книга, 2011. - 280 с.

УДК 657.6

Паскалова А.Г.

к.е.н., старший викладач

кафедри корпоративних фінансів і контролінгу

ДВНЗ «Київський національний економічний університет

імені Вадима Гетьмана»

Компетенції фінансового контролера

Актуальність визначення компетенцій фінансового контролера обумовлена глобальними змінами в економіці, інноваціями в сфері управління, посиленням ролі інтелектуального капіталу, зростанням невизначеності та необхідністю обліку великої кількості ризиків. Зміна зовнішнього середовища та глобальні технологічні тренди впливають на компетенції майбутнього. Спробуємо визначити які навички сьогодні є найбільш затребувані та що потрібно знати та вміти фінансовому контролеру.

За великим тлумачним словником сучасної української мови, компетенція – гарна обізнаність із чим-небудь; коло повноважень певної організації або особи. Компетентний – який має достатній рівень знань в якій-небудь галузі;

кваліфікований, ґрунтується на знанні, з чим-небудь гарно обізнаний, тямущий[1, с.445].

Автором була здійснена спроба сформулювати найбільш затребувані компетенції фінансового контролера на основі аналізу відкритих вакантних позицій на ринку України. За допомогою веб-сайтів пошуку роботи work.ua [2] taarabota.ua [3] автором було розглянуто 30 відкритих вакансій на посаду фінансового контролера. Спеціалісти з фінансового контролінгу є найбільш затребуваними на підприємствах торгівлі (7 вакансій) та сфери послуг (7 вакансій), переробної промисловості (6 вакансій), фармацевтичних компаніях (3 вакансії) тощо.

На основі дослідження відкритих вакансій на посаду фінансового контролера можна сформулювати такі основні вимоги до кандидата (в дужках вказана частота зустрічаємості вимоги у різних вакансіях):

- досвід роботи не менш 2-х років на посаді фінансового контролера, фінансового аналітика, головного бухгалтера, у фінансовій сфері, з зовнішніми аудиторами, спеціалістом з управлінського обліку;
- навички роботи з: Excel (63%), 1С(60%), MS Office (10%), Power Point (10%), SAP (10%) SQL (3%);
- знання англійської мови (47 %);
- знання П(с)БО та управлінського обліку (27%), МСФО (23%);
- знання фінансового аналізу (3%);
- знання податкового законодавства (3%);
- наявність сертифікатів ACCA, CIMA або CFA (10%);
- досвід роботи в аудиті, в тому числі BIG 4 (13 %);
- освіта за кордоном (3%).

Аналіз вакантних позицій фінансових контролерів на вітчизняних підприємствах дозволив сформулювати його основні функціональні обов'язки на сьогоднішній день (в дужках вказана частота зустрічаємості функції у різних вакансіях) (табл. 1).

Таблиця 1

Функціональні обов'язки фінансового контролера*

Функції	Основні обов'язки
Контроль (74%)	<p>Контроль процесів ведення управлінського та бухгалтерського обліків.</p> <p>Контроль коректності відображення статей в ІС.</p> <p>Контроль закупівель. Контроль обліку активів.</p> <p>Контроль платежів, грошових потоків, цін, дебіторської заборгованості.</p> <p>Контроль динаміки продажів; контроль за списанням та уцінкою товару, контроль розрахунків з покупцями, продавцями, контроль управлінської собівартості.</p> <p>Контроль звітності (якість, об'єктивність, вчасність).</p> <p>Контроль виконання затверджених бюджетів. Контроль відповідності законодавству.</p> <p>Контроль правил обігу готівкових коштів.</p> <p>Контроль правильності складання управлінської звітності.</p> <p>Контроль коректності рознесення витрат за ЦФВ.</p> <p>Фінансовий контроль операційних витрат.</p>
Аналіз (74 %)	<p>Комплексний фінансовий аналіз. Аналіз ефективності бізнес-напрямків.</p> <p>Аналіз щомісячних звітів. Аналіз ключових показників діяльності.</p> <p>Аналіз діяльності підприємства в цілому та в розрізі ЦФВ.</p> <p>План-факт аналіз доходів та витрат. Аналіз причин відхилень.</p> <p>Аналіз ціноутворення. Аналіз маржинальності продажів.</p>
Бюджетування (74 %)	<p>Формування та підготовка бюджетів. Участь в процесі бюджетування.</p> <p>Бюджетування витрат за напрямками.</p> <p>Підготовка, консолідація і розподіл бюджетів прибутків і збитків компанії та капітальних витрат. Узгодження планових бюджетів. Узгодження затрат в рамках бюджетів.</p>
Планування (55%)	<p>Підготовка планового (в розрізі рік, квартал, місяць) бюджету руху грошових коштів;</p> <p>Планування операційного, інвестиційного бюджетів підприємства.</p> <p>Планування кількості персоналу, бюджету оплати праці з урахуванням найбільш раціонального використання трудових ресурсів.</p>
Облік (45 %)	<p>Облік і звітність собівартості послуг / проектів.</p> <p>Оптимізація процесів ведення управлінського та бухгалтерського обліків.</p> <p>Участь в заходах щодо вдосконалення документообігу, в розробці та впровадженні прогресивних методів бухгалтерського та фінансового обліку.</p> <p>Ведення обліку взаєморозрахунків з резидентами і нерезидентами.</p> <p>Облік доходів, основних засобів.</p> <p>Виявлення та усунення недостовірної інформації в управлінському обліку.</p> <p>Проведення всіх первинних документів в ІС відповідно до вимог управлінського обліку.</p> <p>Ведення фінансового та управлінського обліку в базі ІС.</p>
Внутрішній аудит (39 %)	<p>Участь в аудиторських перевірках згідно IFRS.</p>

	Проведення аудиту бухгалтерської та фінансової діяльності компанії (виявлення і усунення недостовірної інформації в обліку). Внутрішній аудит дотримання фінансової політики підприємства Організація фінансового аудиту.
Координація (10%)	Координація інформаційних потоків в рамках річного аудиту за МСФЗ. Координація процесу впровадження змін в ERP-системі з метою поліпшення фінансової та управлінської звітності. Координація фактичних і бюджетних результатів та підготовка звітів. Співпраця та координація діяльності з постачальниками зовнішніх фінансових послуг (фінансові установи, аудитори тощо).
Ризик-менеджмент (16%)	Аналіз ризиків, складання карти ризиків. Оцінка та управління ризиками.
Інформаційна безпека (23%)	Збір та обробка інформації для формування звітів. Виявлення та усунення недостовірної інформації в управлінському обліку. Організація збору інформації по плановим закупівлям і надходженням/виплатам на планований період.

**Джерело: побудовано автором на основі [2,3]*

В деяких вакансіях також зустрічаються додаткові обов'язки фінансового контролера, такі як розрахунок мотивації персоналу та участь у розробці та впровадженні автоматизації фінансової звітності.

На думку Терещенко О.О., у зв'язку з новітніми трендами на контролінг покладаються два ключових блоки компетенцій: 1) підтримка управлінських рішень (обґрунтування власних рішень менеджменту); 2) управління поведінкою (вплив на рішення інших осіб) [4, с. 37].

Перелік зазначених професійних компетенцій має практичне значення для визначення цілей навчання фінансовому контролінгу у вузі та може слугувати основою для розроблення посадових інструкцій фінансового контролера.

Список використаних джерел:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2002. – 1440 с.
2. Сайт пошуку роботи та співробітників в Україні: www.work.ua.
3. Сайт працевлаштування та пошуку роботи в Україні: www.rabota.ua.

4. Терещенко О.О. Професійні компетенції фінансового контролера та його роль у прийнятті фінансово-економічних рішень// Фінанси України. - № 9. -2014. - С. 31-42.

УДК 336

Перегончук О.С.,

*Київський національний університет імені Тараса Шевченка
II курс магістратури, спеціальність «Корпоративні фінанси»*

Науковий керівник: к.е.н., ас. Плешакова Н.А.

Управління фінансовими ризиками підприємства

Фінансова діяльність підприємства пов'язана з багатьма ризиками, їх вплив став особливо відчутним із переходом на ринкові засади господарювання. Серед усіх ризиків діяльності суб'єктів господарювання, фінансові є основними, оскільки ставлять під загрозу подальшу успішну діяльність підприємства. Дія фінансових ризиків обумовлює зниження фінансових результатів і фінансової стійкості підприємства. Тому важливу роль в управлінні фінансовими ризиками підприємства відіграє механізм нейтралізації ризиків.

Аналіз останніх досліджень та публікацій свідчить про те, що проблема управління фінансовими ризиками є особливо актуальною, питання передбачення та нейтралізації ризиків підприємства порушувалося у роботах О. Бабака [1], Ю. Бондарчука [2], І. Бланка [3], В. Москвина [6], А. Некрасової [7] та інших.

Під фінансовим ризиком підприємства розуміють ймовірність виникнення фінансових втрат у ситуаціях невизначеності, що супроводжують його фінансову діяльність [8]. Фінансові ризики певною мірою належать до